

บทที่ 3

สภาพทั่วไปและสภาพปัญหาของจังหวัดน่าน

สภาพทั่วไป

จังหวัดน่านเป็นจังหวัดชายแดนจังหวัดหนึ่ง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงของภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 18 01-19 34 เหนือ และเส้นแวงที่ 100 21-101 22 ตะวันออก มีระยะทางห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 668 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับต่างประเทศและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือและทิศตะวันออกเฉียง	ติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีความยาวตามแนวชายแดน ประมาณ 277 กิโลเมตร
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดพะเยา
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดแพร่และจังหวัดอุตรดิตถ์

สภาพพื้นที่

จังหวัดน่านมีพื้นที่รวมทั้งสิ้น 7,170,045 ไร่ หรือ 11,472,076 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นเทือกเขาหรือเป็นเนินเขาที่มีความลาดชัน คิดเป็นร้อยละ 85.86 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด และบริเวณที่ราบสลับกับที่ลอนคลื่นและเชิงเขา 14.14% ของพื้นที่ทั้งหมด จำแนกเป็น

1. พื้นที่ป่าไม้และภูเขาประมาณ 3,437,500 ไร่ หรือ 47.94%
2. พื้นที่ป่าเสื่อมโทรม 2,813,980 ไร่ หรือ 39.22%
3. พื้นที่ทำการเกษตร 875,043 ไร่ หรือ 12.22%
4. พื้นที่อยู่อาศัยและอื่น ๆ 43,522 ไร่ หรือ 0.60%

เศรษฐกิจของจังหวัดน่าน

สภาพทางเศรษฐกิจของจังหวัดน่าน ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อหัว 13,338 บาท/ปี (ประมาณการปี 2532) รายได้ขึ้นอยู่กับสาขาการผลิตด้านเกษตรกรรมถึงร้อยละ 32.2 คิดเป็นมูลค่า 1,875 ล้านบาท รองลงมาคือ การบริการและการค้าส่งและค้าปลีก

พืชเศรษฐกิจของจังหวัดน่าน

โดยที่สภาพภูมิประเทศของจังหวัดน่าน มีภูเขาสูงและมีที่ราบจำกัด จึงไม่เอื้ออำนวยต่อการทำการเกษตร โดยเฉพาะการทำนา เกษตรกรจังหวัดน่านร้อยละ 80 จึงนิยมปลูกพืชไร่เป็นหลัก สำหรับพืชจำนวนข้าวนาปีนั้น จังหวัดน่านมีพื้นที่ปลูกข้าวนาปี ในช่วงปี 2534/35 จำนวน 159,862 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 159,862 ไร่ ได้ผลผลิตเฉลี่ยจำนวน 559 กก./ไร่ ได้ผลผลิตรวม 89,362 ตัน ซึ่งไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในจังหวัด ชาวนาปลูกข้าวเพื่อการบริโภคในครอบครัวเท่านั้น และจำเป็นต้องสั่งซื้อจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น พะเยา และเชียงราย เป็นประจำทุกปี

สำหรับสินค้าออกที่สำคัญของจังหวัดน่าน ได้แก่ สินค้าเกษตรขั้นปฐมและสินค้าแปรรูป เกษตร ได้แก่ ข้าวโพด ฝ้าย ถั่วเขียว ส้มเขียวหวาน มะม่วง ลำไย โดยพ่อค้าจะรับซื้อในท้องถิ่นและรวบรวมส่งไปขายยังตลาดจังหวัดใกล้เคียง เช่น เชียงใหม่ อุดรดิตต์ สุโขทัย พิษณุโลก และตลาดกรุงเทพฯ

นอกจากที่กล่าวมาแล้ว จังหวัดยังได้มีนโยบายส่งเสริมการปลูกพืชที่จะหารายได้ให้แก่เกษตรกรอีก คือ มะม่วง มะขามหวาน มะไฟจีน ซึ่งสามารถปลูกได้ผลผลิตดีภายในจังหวัด

การอุตสาหกรรม

การอุตสาหกรรมในจังหวัดน่าน ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมขนาดย่อม เนื่องจากสภาพภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวย เป็นภูเขาสูงชัน ทำให้ค่าขนส่งสินค้า วัตถุดิบ ไม่สะดวกรวดเร็ว

ประกอบกับผลผลิตทางการเกษตรไม่สามารถนำมาสนับสนุนเป็นวัตถุดิบทางอุตสาหกรรมได้เพียงพอ ปัจจุบันจังหวัดน่านมีโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 458 โรงงาน มีเงินลงทุนทั้งสิ้น 369,325 ล้านบาท จำนวนคนงาน 2,834 คน

โดยมีโรงงานประเภทแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรมากที่สุด รองลงมาคือ โรงงานอุตสาหกรรมประเภทบริการ อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมอาหารสำหรับบทบาทของสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดน่านในปัจจุบัน ได้เน้นหนักการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อยกระดับรายได้ของประชาชน โดยการจัดฝึกอบรมให้ความรู้ในอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมไทย เพื่อจำหน่ายและเพิ่มรายได้ นอกจากนี้ ยังได้สำรวจข้อมูลเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม ตลอดจนสาธารณูปโภคพื้นฐานภายในจังหวัด ตลอดจนวัตถุดิบต่าง ๆ เพื่อพิจารณาหาช่องทางความเป็นไปได้ในการจัดตั้งโรงงานเพิ่มขึ้น

สถานการณ์เศรษฐกิจการเงินของจังหวัดน่าน

จังหวัดน่านมีธนาคารจำนวน 8 สาขา อัตราเงินฝากและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ในจังหวัดน่าน ขึ้นอยู่กับปริมาณการซื้อขายพืชไร่และพืชเศรษฐกิจประเภทต่าง ๆ ในจังหวัดน่าน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทุกเดือน สำหรับในระยะเวลาเดือนกันยายน 2534 ธุรกิจทางการเงินในจังหวัดมีการไหลตัวอยู่ในเกณฑ์สูง ส่วนหนึ่งเนื่องจากมีผลผลิตข้าวโพด และถั่วลิสงออกสู่ตลาดดี ทั้งเป็นช่วงที่หน่วยงานราชการต่าง ๆ เริ่มเบิกเงินก่อนสิ้นปีงบประมาณ 2534 ณ สิ้นเดือนก่อน เงินฝากของระบบธนาคารพาณิชย์ มียอดคงที่ 1,655.00 ล้านบาท ส่งผลให้สัดส่วนต่อเงินหมุนเวียนคงที่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เครื่องชี้ภาวะ เศรษฐกิจการเงินของจังหวัดน่าน

รายการ	หน่วย	กันยายน 2533	2534	
			สิงหาคม	กันยายน
1. เงินรับฝากของธนาคารพาณิชย์	ล้านบาท	1,408.00	1,655.00	1,655.00
2. เงินให้กู้ยืมของธนาคารพาณิชย์	ล้านบาท	1,404.00	1,614.00	1,614.00
3. สัดส่วนเงินให้กู้ยืมต่อเงินฝาก	ร้อยละ	99.68	97.47	97.47
4. เงินที่ธนาคารพาณิชย์นำฝาก ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย	ล้านบาท	267.00	320.00	315.00
5. เงินที่ธนาคารพาณิชย์เบิกถอน จากผู้แทน	ล้านบาท	137.00	157.00	145.00

ที่มา : สถานการณ์เศรษฐกิจการเงินภาคเหนือ ธนาคารแห่งประเทศไทย สาขาภาคเหนือสําบาง
(ก.ย. 2534)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาวะแรงงานของจังหวัดน่าน

จังหวัดน่านมีประชากร 452,766 คน (เดือนธันวาคม 2535) มีผู้อยู่ในกำลังแรงงาน 214,114 คน หรือร้อยละ 47.28 ของประชากรทั้งหมด จากจำนวนประชากรดังกล่าวนี้ มีผู้มีงานทำ จำนวน 187,628 คน ในจำนวนนี้จำแนกเป็นผู้มีงานทำในภาคเกษตรกรรม 138,674 คน นอกภาคเกษตรกรรม 43,277 คน และมีผู้ไม่มีงานทำจำนวน 26,486 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 12.37 คน ของผู้อยู่ในกำลังแรงงานรวมทั้งหมด กำลังแรงงานโดยส่วนใหญ่จะอยู่ในภาคเกษตรกรรม ถึงแม้ว่าในปัจจุบันจะมีการขยายตัวในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น แต่ไม่มีสถานประกอบการประเภทอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ที่สามารถรองรับการจ้างแรงงานภายในท้องถิ่นที่มีจำนวนมาก จากผู้ไม่มีงานทำและผู้ว่างงาน จากที่ไม่สามารถทำการเกษตร เนื่องจากภาวะแห้งแล้งติดต่อกันเป็นเวลานาน ส่งผลให้กำลังแรงงานที่หางานทำโดยส่วนใหญ่ ต้องส่งบรรจุนานในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดในรอบปริมณฑล

ในปัจจุบันถึงแม้มีสถานประกอบการที่ประกอบกิจการในรูปอุตสาหกรรมมีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่สภาพของจังหวัดทำให้สถานประกอบการค่อนข้างจะเสียเปรียบในด้านต้นทุนการผลิตระดับการจ่าย ค่าจ้างยังอยู่ในระดับต่ำ สภาพการจ้างงานของลูกจ้างมีการเข้าออกงานบ่อย ประกอบกับการจ้างงานโดยส่วนใหญ่เป็นลักษณะการทำงานแบบครอบครัว จึงแทบไม่มีปัญหาในด้านการคุ้มครองแรงงานและการแรงงานสัมพันธ์

ในส่วนของการพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานฯ ได้ดำเนินการส่งเสริมให้มีการฝึกอาชีพ (ด้านช่าง) แก่ผู้สนใจในชนบทและให้มีการส่งเสริมการฝึกเตรียมเข้าทำงานแก่เด็กและเยาวชน การพัฒนาฝีมือแรงงานทั้งสองลักษณะนี้ ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาคเหนือตอนบน (จังหวัดลำปาง)

การจัดหางาน

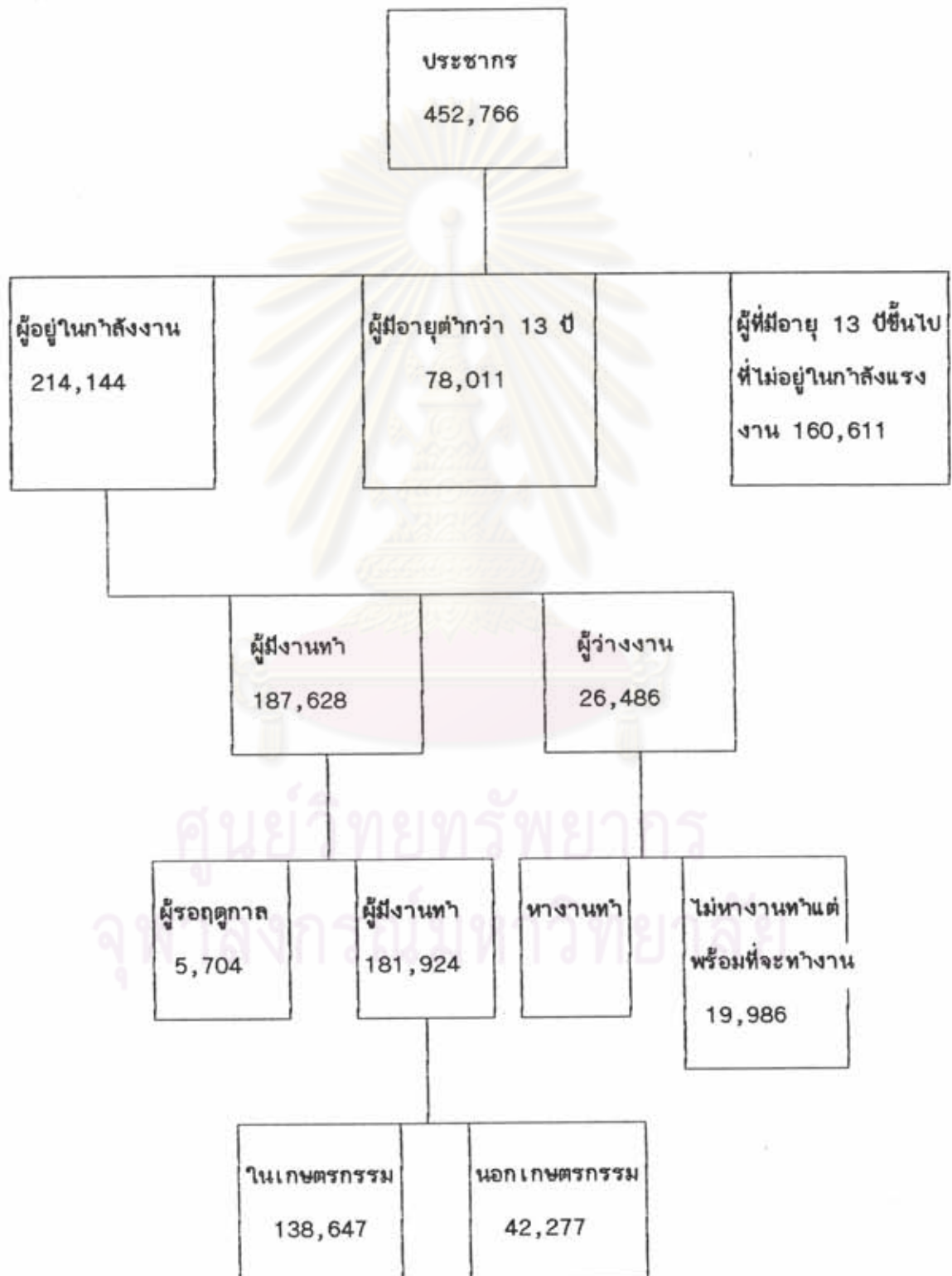
รับสมัครงาน 1,638 คน

บรรจุผู้สมัครงาน 1,455 คน

การพัฒนาฝีมือแรงงาน

รับสมัครเยาวชนฝึกเตรียมเข้าทำงาน 31 คน

ฝึกอาชีพฝีมือช่าง 178 คน

ประเด็นปัญหาหลักของจังหวัดที่มีผลกระทบต่อการพัฒนาด้านเศรษฐกิจของจังหวัด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดได้มีนโยบายในการแก้ไขไว้ดังนี้

1. การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค และน้ำเพื่อการเกษตร
2. การแก้ไขปัญหาความยากจน
 - พัฒนาด้านผลผลิตทางการเกษตร
 - พัฒนาด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือน
3. การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว
4. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
5. การป้องกันและรักษาความมั่นคงชายแดน
6. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
 - งดรงค์ให้ ลด ละ เลิก อบายมุข
 - งดรงค์ให้มีสัมฤทธิผลครัวเรือน
 - งดรงค์เรื่องการป้องกันโรคเอดส์
 - งดรงค์ป้องกันโรคขาดสารอาหารและสารไอโอดีน
 - งดรงค์ด้านสุขาภิบาลหมู่บ้าน

สำหรับปัญหาที่สำคัญของจังหวัด โดยเฉพาะปัญหาความยากจนของประชาชน ผู้ว่าราชการจังหวัดได้มีนโยบาย 6 ม. ไว้ดังนี้

1. ปลุกหม่อน
2. เลี้ยงไหม
3. เลี้ยงหมู
4. ปลุกมะม่วง
5. ปลุกมะขาม
6. ปลุกมะไฟจีน

ซึ่งนโยบาย 6 ม. นี้ กำลังอยู่ระหว่างดำเนินการ โดยเริ่มตั้งแต่เดือนมกราคม 2536 เป็นต้นไป

สภาพทางการปกครองและสังคมจิตวิทยา

ลักษณะประชากร

จำนวนประชากรจังหวัดน่านในปัจจุบัน (สถิติเดือนธันวาคม 2535) มีจำนวน 452,766 คน เป็นชาย 229,707 คน เป็นหญิง 223,059 คน มีเพศชายมากกว่าเพศหญิง อำเภอเมืองมีจำนวนประชากรมากที่สุด 112,769 คน กิ่งอำเภอสองแคว มีประชากรน้อยที่สุด 9,470 คน ประชากรที่อาศัยอยู่ในจังหวัดน่านประกอบด้วยหลายเชื้อชาติ ส่วนใหญ่เป็นชนพื้นเมือง และมีชนกลุ่มน้อยเผ่าต่าง ๆ อาทิ เช่น ม้ง เย้า ชมุ ฯลฯ ซึ่งปัจจุบันศูนย์พัฒนาและสงเคราะห์ชาวเขาน่าน ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลประชากรชาวเขา พบว่า มีประชากรชาวเขารวมทั้งสิ้น 32,641 คน หรือประมาณร้อยละ 7.17 ของประชากรทั้งจังหวัด

การเปลี่ยนแปลงของประชาชนจังหวัดน่านโดยส่วนรวม

อัตราการเกิดและอัตราการตาย

ปัจจุบันจังหวัดน่านมีอัตราการเกิดของเด็กเท่ากับ 15.63 ต่ออัตราของประชากร 1,000 คน ซึ่งหากนำมาเปรียบเทียบกับประมาณจำนวนประชากรในห้วงระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ซึ่งฝ่ายประชากร กองวางแผนทรัพยากรมนุษย์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดไว้แล้วจะพบว่า จังหวัดน่านมีอัตราการเกิดต่ำกว่าเกณฑ์ประมาณประชากรที่กำหนดไว้ถึง 5.55 ซึ่งแสดงว่าการรณรงค์วางแผนครอบครัวของกระทรวงสาธารณสุข ในส่วนของจังหวัดน่านมีประสิทธิภาพและได้ผลดีเกินความคาดหมายที่ตั้งไว้สำหรับอัตราการตายนี้อย่างเพียง 4.17 ต่อประชากร 1,000 คน ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ประมาณประชากรของสำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติถึง 1.08 ทั้งนี้เป็นเพราะผลของการรณรงค์สาธารณสุขมูลฐาน ของกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการได้ผลตามเป้าหมาย

อัตราการเพิ่มตามธรรมชาติ

จากอัตราการเกิดและอัตราการตายของประชากรในจังหวัดน่านดังกล่าว จะพบว่าจังหวัดน่านจะมีอัตราการเพิ่มตามธรรมชาติเพียงร้อยละ 1.14 เท่านั้น ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนดไว้ถึงร้อยละ 0.07 ซึ่งลักษณะเช่นนี้จะสอดคล้องกับมาตรการลดอัตราการเพิ่มของประชากรให้เหลือร้อยละ 1.3 ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6

การศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม

(1) ด้านศึกษา

ก. ในระบบโรงเรียน (ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ) โรงเรียน 457 โรงเรียน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 85,344 คน และครู 5,244 คน สำหรับสถานศึกษาในจังหวัดน่านส่วนใหญ่ จะเน้นหนักระดับการศึกษาที่สอนในระดับเด็กเล็กประถม รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษาและอนุบาลประถมศึกษาตามลำดับโดยจำแนกได้ดังนี้

1. การประถมศึกษา	421 แห่ง
2. สำนักงานการศึกษาเอกชน	5 แห่ง
3. โรงเรียนเทศบาล	3 แห่ง
4. โรงเรียน ตชด.	3 แห่ง
5. โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์	1 แห่ง
6. โรงเรียนมัธยม	22 แห่ง
7. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล	1 แห่ง
8. วิทยาลัยเทคนิค	1 แห่ง
9. วิทยาลัยสารพัดช่าง	1 แห่ง

การศึกษานอกระบบโรงเรียน

1. การศึกษาเบ็ดเสร็จขั้นพื้นฐาน

- ประเภทครูอาสาสมัครการศึกษานอกโรงเรียน 34 จุด
สอน 1,020 คน จบหลักสูตร 955 คน ครูอาสาสมัคร 34 คน

2. จัดการศึกษาต่อเนื่อง

- วิธีเรียนแบบชั้นเรียน ระดับ ม.ต้น 3 โรงเรียน 499 คน
- ระดับ ม.ปลาย 1 โรงเรียน 119 คน

3. จัดการศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์

- วิธีเรียนทางไกล
ระดับประถมศึกษา 577 คน
ระดับ ม.ปลาย 1,477 คน

4. หน่วยจัดการศึกษานอกโรงเรียน

- วิธีเรียนด้วยตนเอง
ระดับ ม.ต้น 5 คน
ระดับ ม.ปลาย 555 คน

5. จัดการศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา (ศศช.) 58 หมู่บ้าน

(5 กลุ่ม) จำนวนนักศึกษา เด็ก 3,380 คน ผู้ใหญ่ 1,195 คน จบหลักสูตร 84 คน ครูผู้สอน 37 คน ครูนิเทศก์ 21 คน

6. โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา (ระดับ ม.ต้น)

- หลักสูตร กศน. สายสามัญ พุทธศักราช 2530
วิธีเรียนแบบชั้นเรียน 87 คน
วิธีเรียนทางไกล 697 คน
วิธีเรียนด้วยตนเอง 4 คน
- หลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีพ (ปอ.) พุทธศักราช 2533

ดำเนินการ 2 กลุ่ม (3 หมู่บ้าน) ปอ. 2 54 คน

7. จัดการศึกษาสายอาชีพ

- วิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น 150 ชั่วโมง (ในศูนย์ฯ/พื้นที่
ทั่วไป) 15 ห้อง ผู้รับบริการ 300 คน สำเร็จ 208 คน
- กลุ่มพัฒนาอาชีพ 207 กลุ่ม ผู้รับบริการ 3,883 คน
สำเร็จ 3,883 คน

8. จัดกลุ่มสนใจ

- จัดกลุ่มสนใจพื้นที่ทั่วไป 40 กลุ่ม ผู้รับบริการ 600 คน
สำเร็จ 655 คน

9. จัดการศึกษานอกโรงเรียนในเขต อพป.

- การศึกษาเบ็ดเสร็จพื้นฐาน ประเภทชั้นเรียน 8 ห้อง
ผู้เรียน 224 คน จบหลักสูตร 224 คน
- ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ประเภท สนพ. รายวัน 68
แห่ง ผู้รับบริการเฉลี่ย 20 คน/วัน
- งานโสตทัศนศึกษา 2 ครั้ง ผู้รับบริการ 600 คน

274 คน

- งานวิชาชีพพระยะสิ้น 18 ห้อง ผู้รับบริการ 284 คน ผู้สำเร็จ

706 คน

- งานกลุ่มสนใจ 43 กลุ่ม ผู้รับบริการ 732 คน ผู้สำเร็จ

10. จัดที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน

- ประเภทหนังสือพิมพ์ 606 แห่ง
- ประเภทวารสาร 50 แห่ง
- นอกระบบประมาณ (สมทบ) 69 แห่ง

11. จัดโสตทัศนศึกษา

- ภาพยนตร์/วิดีโอ/นิทรรศการ 82 ครั้ง
- จัดรายการวิทยุ 165 ครั้ง 2 สถานี (สวท. น่าน ระบบ เอฟ.เอ็ม และสถานีวิทยุระบบ เอ.เอ็ม)

12. ห้องสมุดประชาชน

จังหวัด 1 แห่ง สมาชิก 3,508 คน ผู้รับบริการ 86,793 คน

อำเภอ 9 แห่ง สมาชิก 8,616 คน ผู้รับบริการ 209,158 คน

13. งานครูอาสาสมัครฯ ชายแดน ครู 7 คน รับผิดชอบหมู่บ้านละ 1 คน (อำเภอทุ่งช้าง 3 หมู่บ้าน กิ่งอำเภอบ่อเกลือ 6 หมู่บ้าน)

14. งานพัฒนาบุคลากร

- อบรมกรรมการที่อ่านและผู้เกี่ยวข้อง 5 ครั้ง 68 คน
- สัมมนาผู้บริหารและประสานงานระดับท้องถิ่น 50 คน
- อบรมวิทยากรวิชาชีพและกลุ่มสนใจ 36 คน

15. ศูนย์แนะแนวการศึกษาและอาชีพ 1 แห่ง (ในศูนย์ฯ จังหวัด)

16. โครงการพิเศษ

- โครงการพัฒนาเด็กโดยครอบครัว 303 ครอบครัว เด็ก 485 คน เยาวชน 376 คน บ้านฟ้า ตำบลบ้านฟ้า กิ่งอำเภอบ้านหลวง บ้านตาลชุม ตำบลตาลชุม อำเภอท่าวังผา บ้านไม้งาม, บ้านผาโพธิ์ทอง อำเภอเวียงสา จังหวัดน่าน

17. โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ครูผู้สอน 4 คน 4 พื้นที่ บ.น้ำช้าง, น้ำสี, กัวจันทร์, ห้วยกานต์ ครูนิเทศ 1 คน

18. แผนพัฒนาการศึกษาระดับพื้นที่สูง รอมลพิจารณา

19. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เผยแพร่เอกสาร/จัดนิทรรศการในวันต่อต้านยาเสพติด

(2) ข้อมูลด้านการศาสนา

ปัจจุบันจังหวัดน่านมีสถาบันทางศาสนากระจายอยู่ตามอำเภอต่าง ๆ

ดังนี้

- วัด 403 แห่ง
- สำนักสงฆ์ 102 แห่ง
- ที่พักสงฆ์ 77 แห่ง
- พระภิกษุ 1,221 รูป
- สามเณร 1,612 รูป
- โรงเรียนและปริยัติธรรม 71 แห่ง
- โรงเรียนพุทธศาสนาวินิจฉัย 2 แห่ง
- โบสถ์คริสต์ 13 แห่ง

(3) ข้อมูลด้านศิลปวัฒนธรรม

จังหวัดน่านมีโบราณสถาน 114 แห่ง พิพิธภัณฑ 1 แห่ง ศูนย์ส่งเสริมวัฒนธรรม 2 แห่ง ประชาชนในจังหวัดน่านยังคงยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณีที่มีมาแต่โบราณ และจัดงานประเพณีตามเทศกาลประจำปีเป็นปกติ เช่น งานสงกรานต์ งานบวชนาค งานถวายเทียนจำนำพรรษา พิธีถวายทานสลากภัตประเพณีแข่งเรือ ฯลฯ

(4) สภาพทางศาสนา จริยธรรมและวัฒนธรรม

ประชาชนชาวจังหวัดน่านมีความยึดมั่นในทางศาสนา จริยธรรมและวัฒนธรรมของชาติอย่างเคร่งครัด โดยส่วนใหญ่จะนับถือศาสนาพุทธ ชาวจีนจะนับถือศาสนาพุทธ และวิญญานบรรพบุรุษ ส่วนชาวไทยภูเขา นับถือสัพพัญญูประจำของแต่ละเผ่า ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกันคือ การนับถือ "ผี" และ "วิญญานบรรพบุรุษ" สังคมทั่วไปของชาวไทยพื้นราบของจังหวัดน่าน เป็นสังคมที่รวมกลุ่มกันแบบเครือญาติ โดยมีศาสนา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวระหว่างกลุ่ม ชาวจังหวัดน่านมีความเชื่อถือคล้ายคลึงกันในเรื่องของบุญและบาป และจะร่วมพิธีกรรมทางศาสนาในวาระต่าง ๆ ด้วยกัน ซึ่งจะเห็นได้จากการทำบุญตักบาตรในวันสำคัญของชาติ เช่น เทศกาลเข้าพรรษา ออกพรรษา งานสงกรานต์ งานทอดกฐิน ฯลฯ ซึ่งเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า ประชาชนชาวจังหวัดน่านมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์อย่างแน่นแฟ้น

การสาธารณสุข

ปัจจุบันจังหวัดน่านมีสถานบริการสาธารณสุขครอบคลุมทั้งจังหวัด แต่จำนวนบุคลากรทางสาธารณสุข เมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรแล้วยังไม่เพียงพอ

1. สถานบริการสาธารณสุข

1.1	โรงพยาบาลทั่วไป ขนาด 420 เตียง	1 แห่ง
1.2	โรงพยาบาล (สมเด็จพระยุพราชปัว) ขนาด 60 เตียง	1 แห่ง
1.3	โรงพยาบาลชุมชนขนาด 30 เตียง	2 แห่ง
1.4	โรงพยาบาลชุมชนขนาด 10 เตียง	8 แห่ง
1.5	สถานีอนามัย	94 แห่ง
1.6	สถานบริการสาธารณสุขชุมชน	33 แห่ง
1.7	ส่วนมาลาเรีย	7 แห่ง
1.8	ศูนย์โภชนาเด็ก	36 แห่ง
1.9	หน่วยโรคเรื้อรัง	1 แห่ง
1.10	สถานผดุงครรภ์ (ชั้น 1, ชั้น 2)	17 แห่ง
1.11	สถานีพยาบาล พอ.สว.แม่ข่าย	9 แห่ง
1.12	สถานีรักษาบาล พอ.สว. ลูกข่าย	14 แห่ง
1.13	คลินิกเอกชนที่ไม่มีเตียงรับคนไข้	18 แห่ง
1.14	คลินิกเอกชนสาขาทันตกรรม	3 แห่ง
1.15	ร้านขายยาแผนปัจจุบัน	7 แห่ง
1.16	ร้านขายยาแผนโบราณ	1 แห่ง
1.17	ร้านขายยาแผนปัจจุบันบรรจุเสร็จ	27 แห่ง

2. ประเภทและจำนวนบุคลากรทางด้านสาธารณสุข เปรียบเทียบกับสัดส่วนประชากร/คน

2.1 แพทย์	47 คน	1 :	9,633
2.2 พยาบาลวิชาชีพ	247 คน	1 :	1,833
2.3 ทันตแพทย์	8 คน	1 :	56,595
2.4 เกษีษกร	16 คน	1 :	28,297
2.5 พยาบาลเทคนิค	245 คน	1 :	1,848
2.6 เจ้าหน้าที่พยาบาล	34 คน	1 :	13,316
2.7 นักวิชาการสาธารณสุข	40 คน	1 :	11,319
2.8 ทันตภิบาล	11 คน	1 :	41,160
2.9 พนักงานสาธารณสุขชุมชน	285 คน	1 :	1,588
2.10 เจ้าหน้าที่บริหารสาธารณสุข	99 คน	1 :	4,573

โครงสร้างพื้นฐานและการบริการ

1. การคมนาคม

ทางบก

สภาพการคมนาคมของจังหวัดน่านในอดีตที่ผ่านมา ดำเนินไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากสภาพภูมิประเทศเป็นป่าเขา จึงเป็นอุปสรรคต่อราษฎรในการลำเลียงผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาด นอกจากนี้ยังเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนด้านอุตสาหกรรมอีกด้วย

ปัจจุบันจังหวัดน่านมีเส้นทางสายเศรษฐกิจหลัก เชื่อมระหว่างจังหวัดแพร่-น่าน ระยะทางประมาณ 120 กิโลเมตร ซึ่งก่อประโยชน์ต่อการเดินทางและขนส่งเป็นอย่างมาก และเส้นทางสายน่าน-พะเยา ระยะทางประมาณ 189 กิโลเมตร โดยขณะนี้ทาง

กรมทางหลวงได้รับอยู่ในแผนปรับปรุงเส้นทางแล้ว ตลอดจนเส้นทางน่าน-เชียงราย โดยผ่านทางอำเภอท่าวังมา จังหวัดน่าน ไปทางอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เป็นต้น นอกจากนี้จังหวัดน่านยังมีเส้นทางสายหลัก เพื่อความมั่นคงที่สำคัญคือ เส้นทางจากอำเภอเมืองไปสู่อำเภอท่าวังผา บัว เชียงกลาง และอำเภอทุ่งช้าง ระยะทางประมาณ 93 กิโลเมตร ซึ่งเป็นทางลาดยางมาตรฐาน และยังมีทางที่สร้างขึ้นตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จากอำเภอทุ่งช้างผ่านตำบลงอบ ตำบลบอน ถึงบ้านห้วยโก้น และเสียบชายแดนบรรจบเส้นทางอำเภอบัว คีลาเพชร และน้ำยาว-หลักลาย ระยะทางประมาณ 80 กิโลเมตร สำหรับเส้นทางที่เชื่อมระหว่างจังหวัดน่านกับอำเภออื่น ๆ ได้แก่

จังหวัดน่าน ไป อำเภอเวียงสา 25 กม.

จังหวัดน่าน ไป อำเภอนาน้อย 60 กม.

จังหวัดน่าน ไป อำเภอแม่จริม 39 กม.

จังหวัดน่าน ไป อำเภอท่าวังผา 42 กม.

จังหวัดน่าน ไป อำเภอบัว 60 กม.

จังหวัดน่าน ไป อำเภอเชียงกลาง 78 กม.

จังหวัดน่าน ไป อำเภอทุ่งช้าง 93 กม.

จังหวัดน่าน ไป กิ่งอำเภอบ้านหลวง 45 กม.

จังหวัดน่าน ไป กิ่งอำเภอสันติสุข 33 กม.

จังหวัดน่าน ไป กิ่งอำเภอบ่อเกลือ 110 กม.

จังหวัดน่าน ไป กิ่งอำเภอนาหมื่น 80 กม.

จังหวัดน่าน ไป กิ่งอำเภอสองแคว 90 กม.

สำหรับเส้นทางสายหลักอีก 2 สายที่มีความสำคัญต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยว ซึ่งจังหวัดน่านได้ริเริ่มดำเนินการคือ เส้นทางมาตรฐานสาย นน. 11043 บ้านนาทะนุง-บ้านปากนาย กิ่งอำเภอนาหมื่น ระยะทาง 23.30 กิโลเมตร และยังมีเส้นทางสายแม่จริม-บ่อหลวงอำเภอบัว ซึ่งเป็นเส้นทางผ่านเทือกเขาภูคา ระยะทาง 12 กิโลเมตร ซึ่งเป็นเส้นทางที่สร้างต่อเนื่องจากกรมทางหลวง ภายใต้การสนับสนุนงบประมาณจากกองทัพภาคที่ 3 ซึ่งเป็นเส้นทาง

ที่มีความสำคัญของยุทธศาสตร์ และการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการท่องเที่ยวของจังหวัดน่าน เป็นอย่างยิ่ง

สำหรับเส้นทางเชื่อมระหว่างหมู่บ้านและหมู่บ้าน ไปยังถนนสายหลักนั้น จังหวัดน่านได้ เร่งรัดสร้างทางในชนบท โดยสำนักงาน รพช.น่าน ซึ่งในระยะตั้งแต่ปี 2508 เป็นต้นมาถึงปัจจุบัน สำนักงาน รพช. น่านได้สร้างเส้นทางมาตรฐาน รพช. รวม 30 โครงการ ระยะทางทั้งสิ้น 605,376 กิโลเมตร โดยได้โอนให้กรมทางหลวงและสุขาภิบาลบูรณะลาดยางไปแล้ว รวม 215,325 กิโลเมตร ปัจจุบันจังหวัดน่านมีทาง รพชช. ที่จะต้องบำรุง ซ่อมแซม รวม 452,682 กิโลเมตร

นอกจากจังหวัดน่านจะมีการสร้างทางโดยสำนักงาน รพช. น่านแล้ว หน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 31 วรภช3 กรบ.กลาง สำนักผู้บัญชาการทหารสูงสุด ก็มีบทบาทในการก่อสร้าง ปรับปรุงถนน โดยเฉพาะในพื้นที่ทุรกันดารด้วย โดยมีการสร้างทางระหว่างหมู่บ้านประมาณ 200 กิโลเมตร และปรับปรุงเส้นทางระหว่างหมู่บ้านประมาณ 150 กิโลเมตร ปัจจุบันปัญหาอุปสรรคด้านการคมนาคมทางบกของจังหวัดน่าน บรรเทาลงไปมากเนื่องจากผลของการพัฒนาปรับปรุงของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตามที่กล่าวมา แต่ก็ยังมีความจำเป็นที่จะต้องเร่งรัดสร้างปรือปรับปรุง

ทางอากาศ

จังหวัดน่านมีสนามบิน 1 แห่ง ตั้งอยู่ที่ฝูงบิน 466 โดยใช้ร่วมกันทั้งกิจการพาณิชย์ และกิจการทหาร สำหรับการบินพาณิชย์มีบริษัท การบินไทย จำกัด เปิดทำการจากน่าน-แพร่-กรุงเทพฯ ทุกวัน เวลา 16.40 น. และน่าน-เชียงใหม่-พิษณุโลก ในวันจันทร์-พุธ-ศุกร์ เวลา 14.35 น.

ทางน้ำ

จังหวัดน่านมีแม่น้ำสายสำคัญไหลผ่าน 1 สาย คือ แม่น้ำน่าน โดยในฤดูฝนจะใช้แม่น้ำสายนี้เป็นเส้นทางคมนาคม ส่วนในฤดูร้อนและฤดูหนาว แม่น้ำน่านมักจะตื้นเขิน ใช้เป็นเส้นทางคมนาคมได้เพียงบางตอน จึงไม่มีผู้นิยมใช้ในการคมนาคมกันมากนัก

2. การสาธารณสุขโรค

2.1 การสื่อสาร

จังหวัดน่านมีการบริการสาธารณสุขโรคด้านการสื่อสาร ดังนี้

โทรศัพท์ มีชุมสายโทรศัพท์ 1 แห่ง คือ ชุมสายโทรศัพท์น่าน โดยมีจำนวนเลขหมายโทรศัพท์รวมทั้งสิ้น 2,505 เลขหมาย และจะขยายเลขหมายออกไปอีกในปี 36

สถานีวิทยุ มี 4 สถานี คือ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดน่าน ศูนย์ประชาสัมพันธ์เขต 3 กรมประชาสัมพันธ์ และสถานีวิทยุกระจายเสียงกองพลทหารม้าที่ 1 (นนทบุรี) สถานีวิทยุ 018 ผูกบิน 466 และสถานีวิทยุกองทัพภาคที่ 3

โทรพิมพ์ มี 2 แห่ง คือ สถานีสื่อสารจังหวัดน่าน กองกำกับการตำรวจภูธร จังหวัดน่าน

สถานีโทรทัศน์ จังหวัดน่านมีสถานีโทรทัศน์ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดน่าน คือ สถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 และช่อง 3 ของ อสมท. นอกจากนี้ยังสามารถรับชมรายการโทรทัศน์ซึ่งถ่ายทอดจากสถานีโทรทัศน์สี กองทัพบกช่อง 7 ช่อง 5 และช่อง 8 ลำปาง แต่ก็ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ เนื่องจากต้องรับสัญญาณภาพที่ห่างไกล แต่ในอนาคตอันใกล้คาดว่าจะมีการติดตั้งสถานีเหล่านี้ขึ้นในจังหวัด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ชาวจังหวัดน่าน ในการรับชมข่าวสารและความบันเทิงได้อย่างทั่วถึง

หนังสือพิมพ์ จังหวัดน่านมีหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นรวม 7 ฉบับ เช่น
เสียงชาวน่าน แดนไทย กิ่งสยาม มติน่าน เสียงชาวบ้าน

การไปรษณีย์โทรเลข ปัจจุบันจังหวัดน่านมีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข
รวม 10 แห่งที่อำเภอเมือง, เวียงสา, นาน้อย, ท่าวังผา, ปัว, เชียงกลาง, ทุ่งช้าง,
แม่จริม, กิ่งอำเภอบ้านหลวง และกิ่งอำเภอนาหมื่น

3. การไฟฟ้า

จังหวัดน่านมีสำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดน่าน เป็นหน่วยผลิตกระแส
ไฟฟ้าให้บริการแก่ประชาชน โดยมีโรงจักรไฟฟ้าภายในจังหวัด 3 โรง ซึ่งมีกำลังผลิตในการ
จ่ายโหลดของแต่ละโรง จำนวน 2,500 กิโลวัตต์ 1,500 กิโลวัตต์ และ 1,000 กิโลวัตต์
ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีสถานีย่อยผลิตกระแสไฟฟ้าแรงต่ำอีก 1 แห่ง บริเวณบ้านคูใต้ อำเภอ
เมืองน่าน ซึ่งสามารถรับไฟฟ้าจากโรงจักรอำเภอเมืองได้ 25 กิโลวัตต์ ปัจจุบันมีผู้ใช้ไฟฟ้าใน
จังหวัดน่านรวมทั้งสิ้น 72,962 ราย จำแนกเป็นที่อยู่อาศัย 71,029 ราย สถานธุรกิจขนาดใหญ่
8 ราย ธุรกิจขนาดเล็ก 1,919 ราย อุตสาหกรรมขนาดเล็ก 6 ราย นอกจากนี้การไฟฟ้า
จังหวัดน่าน ยังได้ดำเนินการขยายการบริการด้านกระแสไฟฟ้าสู่พื้นที่ชนบทอีกด้วย ตามโครงการ
ไฟฟ้าชนบทและไฟฟ้าแบบพัฒนาการ ในลักษณะที่กลุ่มประชาชนในท้องถิ่นออกเงินสมทบ 30% ซึ่ง
การดำเนินการตามโครงการดังกล่าว จะสามารถบริการไฟฟ้าได้ครอบคลุมทุกตำบลหมู่บ้านใน
จังหวัดน่าน ตั้งแต่ปี 2531

4. การประปา

จังหวัดน่านมีการบริการด้านการประปา ภายใต้การดำเนินการของการประปา
ส่วนภูมิภาคจังหวัดน่าน โดยมีหน่วยผลิตรวม 3 เขต คือ

- ที่ทำการประปาน่าน ระยะทางท่อเมนจ่ายน้ำ 37,452 เมตร

- ที่ทำการประปาอำเภอเวียงสา ขึ้นตรงต่อการประปานครอง ระยะเวลาท่อเมนจ่ายน้ำ 13,612 เมตร
- ที่ทำการประปาอำเภอท่าวังผา ระยะเวลาท่อเมนจ่ายน้ำ 8,300 เมตร
- ที่ทำการประปาอำเภอเชียงกลาง ขึ้นตรงต่อการประปาอำเภอท่าวังผา

สภาพการเมืองการปกครองของจังหวัดน่าน

จังหวัดน่านแบ่งเขตการปกครองเป็น 8 อำเภอ 5 กิ่งอำเภอ 94 ตำบล 783 หมู่บ้าน จำแนกเป็นอำเภอเมือง อำเภอเวียงสา อำเภอนาน้อย อำเภอท่าวังผา อำเภอปัว อำเภอทุ่งช้าง อำเภอเชียงกลาง อำเภอแม่จริม กิ่งอำเภอบ้านหลวง กิ่งอำเภอนาหมื่น กิ่งอำเภอสันติสุข กิ่งอำเภอบ่อเกลือ และกิ่งอำเภอสองแคว มีเทศบาล 1 แห่ง คือ เทศบาลเมืองน่าน และสุขาภิบาล 6 แห่งคือ

- สุขาภิบาลและ	อำเภอทุ่งช้าง
- สุขาภิบาลบ้านปรางค์	อำเภอปัว
- สุขาภิบาลริม	อำเภอท่าวังผา
- สุขาภิบาลกลางเวียง	อำเภอเวียงสา
- สุขาภิบาลนาน้อย	อำเภอนาน้อย
- สุขาภิบาลสบกอน	อำเภอเชียงกลาง

ประชาชนชาวจังหวัดน่านกับการเมืองการปกครอง

1. การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด

การเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดน่าน มีการเลือกตั้งในปี พ.ศ. 2523 จากจำนวนประชากร 330,074 คน มีผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง 180,849 คน ปรากฏว่ามีผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง 72,924 คน หรือ 40% ของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งทั้งหมด และในการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัดน่านปี 2528 จากจำนวนประชากร 417,344 คน มีผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง 204,680 คน

ปรากฏว่ามีผู้มาใช้สิทธิ์ 129,359 คน หรือ 63% ของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งทั้งหมด ปี 2533 จำนวนประชากร 438,091 คน มีผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง 237,223 คน มีผู้มาใช้สิทธิ์ 151,834 คน หรือ 64% ของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งทั้งหมด

2. สถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองน่าน

การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลของจังหวัดน่าน มีการเลือกตั้งที่ผ่านมา รวม 5 ครั้ง ในปี พ.ศ. 2517, 2523, 2528, 2532 และ 2533 ปรากฏว่ามีประชากรชาวจังหวัดน่านสนใจและมาใช้สิทธิ์เลือกตั้งพอสมควร โดยมีสถิติดังนี้

- ปี 2517 จากจำนวนประชากรในเขตเทศบาล 20,933 คน มีจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง 10,991 คน มีผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง 5,143 คน หรือ 46% ของจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งทั้งหมด
- ปี 2523 จากจำนวนประชากรในเขตเทศบาล 22,434 คน มีจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง 13,285 คน มีผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง 4,478 คน หรือ 33% ของจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งทั้งหมด
- ปี 2528 จากจำนวนประชากรในเขตเทศบาล 22,380 คน มีจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง 14,244 คน มีผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง 6,825 คน หรือ 48% ของจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งทั้งหมด
- ปี 2532 จากจำนวนประชากรในเขตเทศบาล 23,462 คน มีจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง 15,556 คน มีผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง 2,218 คน หรือ 14.25% ของจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งทั้งหมด
- ปี 2533 จากจำนวนประชากรในเขตเทศบาล 23,556 คน มีจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง 15,335 คน มีผู้มาใช้สิทธิ์เลือกตั้ง 7,945 คน หรือ 51.81% ของจำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งทั้งหมด

3. สถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดน่าน

นอกจากประชาชนชาวจังหวัดน่าน จะให้ความสนใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและสมาชิกสภาจังหวัดน่าน ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ประชาชนชาวจังหวัดน่านยังให้ความสนใจต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างมากอีกด้วย โดยมีสถิติที่น่าสนใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส.ส. รวม 6 ครั้ง ตามตารางดังต่อไปนี้

ปีที่มีการเลือกตั้ง	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (คน)	จำนวนผู้มีมาใช้สิทธิเลือกตั้ง (คน)	คิดเป็นร้อยละ
ปี 2522	182,089	109,020	59
ปี 2526	191,059	131,183	68
ปี 2529	212,149	169,363	79
ปี 2531	221,465	182,393	82
ปี 2535 ครั้งที่ 1	227,517	192,390	84
ปี 2535 ครั้งที่ 2	215,206	181,390	84
ปี 2538	288,535	201,170	70

จากสถิติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดน่านดังกล่าว จะเห็นได้ว่าประชาชนชาวจังหวัดน่าน มีความตื่นตัวในการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย เพิ่มขึ้นตามลำดับ โดยเฉพาะผลการเลือกตั้งเมื่อปี 2535 ปรากฏว่า มีผู้มีมาใช้สิทธิเลือกตั้งถึงร้อยละ 84 ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งเป็นอัตราการมาใช้สิทธิเลือกตั้งที่สูงที่สุดของการเลือกตั้งที่ผ่านมา แต่อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า ความสนใจของประชาชนจังหวัดน่าน จะมุ่งความสนใจต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากกว่าการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น และมุ่งเลือกในตัวเองบุคคลมากกว่าการเลือกพรรค

ดังจะ เห็นได้จากบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านมา ซึ่งผู้ได้รับเลือกตั้งเปลี่ยนพรรคการเมือง แต่ก็ยังคงได้รับการเลือกตั้ง เช่น พลเอกสนั่น เศวตเศรณี นายวัลลภ สุปริยศิลป์ และนายค้ำฉน ฅ ลำพูน รายละเอียดตามตาราง

ตารางแสดงการสังกัดพรรคของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดน่าน¹

ชื่อ-สกุล	พรรคการเมืองที่สังกัด	
	พ.ศ. 2535	พ.ศ. 2538
พลเอกสนั่น เศวตเศรณี	ความหวังใหม่	ชาติไทย
นายวัลลภ สุปริยศิลป์	สามัคคีธรรม	ชาติไทย
นายค้ำฉน ฅ ลำพูน	สามัคคีธรรม	ประชาธิปไตย

ที่สำคัญในการเลือกตั้งที่ผ่านมา (พ.ศ. 2538) นางสาว พูนสุข โลหะชาติ ผู้เคยได้รับการเลือกตั้ง เมื่อ 2535 ไม่ได้รับการเลือกตั้ง โดยนางสาวพูนสุข โลหะชาติ ไม่ได้เปลี่ยน หรือย้ายพรรคจากพรรคชาติไทยไปอยู่พรรคอื่นแต่อย่างใด จึงนำศึกษาอย่างยิ่งว่า ประชาชนจังหวัดน่าน มีพฤติกรรมเช่นไรในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งจะได้มีการศึกษาโดยละเอียดในบทต่อไป

¹รายงานผลการเลือกตั้งกรรมการปกครอง พ.ศ. 2535, และ พ.ศ. 2538